

Posudek na diplomovou práci Bc. Ondřeje Barana: *Proměny fanouškovských projevů v 1. a 2. české fotbalové lize (zvláště s přihlédnutím k vývoji po roce 2006)*. Praha, FHS UK 2015, 88 stran

Diplomant si vybral z historického pohledu velmi atraktivní téma a to i v mezinárodním měřítku. V českém prostředí totiž bývá spíše doménou jiných než historických oborů (např. sociologie, antropologie, etnologie), případně pak o ni jeví velký zájem řada amatérských historiků nebo novinářů/publicistů. I proto je třeba ocenit odvahu k serióznímu zkoumání tématu, jemuž „rozumí“ v českých poměrech takřka každý (či si to alespoň myslí...). Autorova bádání se tak pohybují v mezioborovém prostoru historie, sociální a urbánní etnologie/antropologie.

Cílem autorovy práce je zachycení motivací a pohledů příslušníků divácké obce k dění na fotbalových stadionech (a okolí) a též způsoby jejich komunikace, ať již směrem dovnitř, tak i navenek. Dílčí sonda to této velmi komplexní problematice je realizována prostřednictvím orální historie. Práce s touto metodou je dlouhodobě promyšlená a ve vztahu k tématu fanouškovské obce v podstatě průkopnická, neboť s orální historií se obrací badatelé a badatelky zpravidla na méně „anonymní“ aktéry dění s fotbalem spojené, ať již jsou to hráči nebo trenéři, méně pak fotbaloví funkcionáři (a vůbec nejméně badatelsky „viditelní“ už jsou snad jen rozhodčí a delegáti...). Obecně vzato metodologickou stránku práce hodnotím jako zdařilou, neboť se jí úspěšně daří balancovat mezi důrazem na dodržení etických zásad a relevancí výzkumu specifické a široké subkultury. Do diskuze bych chtěl proto položit otázku, do jaké míry autorovy ztěžovala či naopak ulehčovala výzkum, analýzu a interpretaci jeho vlastní fanouškovská záliba (potažmo identita)?

Struktura práce se jeví též jako promyšlená a především funkční, neboť v jejích mantinelech (či spíše „ochozech a stáních“) se jí daří kloubit teoretické rámce s praktickými poznatky. Antropologické a sociologické pasáže se tak prolínají s historickými exkurzy, což dílu dodává mnohem hlubší rozměr, než by měla práce ryze „jednooborová“. Taktéž bych ocenil snahu reflektovat zahraniční rozměry. Jednak je to vhodná prevence před „objevováním Ameriky“ na českém příkladu, ale též takřka nutnost u výzkumu tak mnohovrstevnatého a globálního fenoménu, jakým je fotbalové dění dnes. Vzhledem k tomu, že se autor snaží podat vlastní náhled na problematiku jednotlivých typů lidí ve fanouškovské obci, chtěl bych mu položit v této souvislosti do diskuze několik otázek. Jednak jakou roli hraje v jeho očích „klubismus“, tj. zdali existuje nějaké „objektivizující“ srovnání „kvality“ a „kvantity“ fanouškovských obcí (v ČR, případně v zahraničí)? Dále pak, jak se osobně dívá na problematiku vlivu komercializace fandovství a vlivu peněz na fandovství (a má-li to případně vliv na vývoj a vliv v českém prostředí)?

Po formální stránce představuje dílo velmi nadstandartní práci, text je velmi citlivě a přitom čtivě vystavěn a velmi výrazně se vymyká průměru prací tohoto kvalifikačního formátu. Za velké plus pro následovníky Ondřeje Barana považuji zařazení prepisů rozhovorů a též dokumentárních obrazových příloh.

Diplomovou práci považuji za dílo velmi zdařilé, a proto jej **doporučuji k obhajobě** (s hodnocením **v ý b o r n ě**). Po redakčních úpravách dávám ke zvážení potenciální publikaci (minimálně stěžejních částí díla) a vřele se přimlouvám za pokračování ve výzkumu.

V Praze, 31. 8. 2015

PhDr. Pavel Mücke, Ph.D.